

Luku 5

Kansanliikkeet Pyhän Hengen voitelemana

Jeesuksen kyky ajoittaa oli täydellinen. Veljiensä kehottaessa häntä osallistumaan lehtimajan juhlan viettoon, Jeesus vastasi heille: ”Nyt ei ole vielä minun aikani – –” (Joh. 7:6, vrt. 7:8 ja 8:20). Ollessaan tuossa juhlassa Jerusalemissa hänen vastustajiensa ”teki mieli pidättää hänet, mutta kukaan ei kuitenkaan käynyt häneen käsiksi, sillä hänen hetkensä ei ollut vielä tullut” (Joh. 7:30). Kuitenkin nyt, saapuessaan Jerusalemiin kuusi kuukautta myöhemmin, hän sanoi: ”Hetkeni on lähellä” (Matt. 26:18) ja ilmoitti: ”Hetki on tullut: Ihmisen Poika kirkastetaan” (Joh. 12:23). Saman viikon torstai-iltaan mennessä ” – – Jeesus tiesi, että oli tullut se hetki, jolloin hänen oli määrä siirtyä tästä maailmasta Isän luo” (Joh. 13:1). Tuona yönä hän rukoili: ”Isä, hetki on tullut” (Joh. 17:1).

Oli tullut aika, jolloin jokainen tulisi näkemään täydellisimmän ilmestyksen siitä, millainen Jumala on. Hänet tulitaisiin korottamaan kuolemassa meidän pelastukseksemme – ”Ihmisen Poika kirkastetaan” (Joh. 12:23). Oli tullut myös aika, jolloin hänen kansanliikkeestään tulisi erittäin suosittu ja kulovalkean tavoin leviävä – oli siis aika lähteä.¹ Jeesus sanoi: ”Totisesti, totisesti minä sanon teille: jos vehnänyvä ei putoa maahan ja kuole, se jää yksin, mutta jos se kuolee, se kantaa paljon satoa. Joka rakastaa elämäänsä, menettää sen, mutta joka vihaa elämäänsä tässä maailmassa, säilyttää sen iankaikkiseen elämään.” (Joh. 12:24–25, RK 2012.) Jeesuksen tavoite oli muuttaa palvelutyönsä kulovalkean tavoin leviäväksi kansanliikkeeksi, jossa *opetuslapset tekevät opetuslapsia, jotka tekevät uusia opetuslapsia*. Nujertaakseen riskin tuon kansanliikkeen raukeamisesta tyhjiin hänen oli kuoltava.²

Tehdessään uhrauksista suurimman – antaessaan oman henkensä muiden puolesta – Jeesus näytti, kuinka mullistavanlaatuinen hänen maailmankuvansa oli. Ylösnousemuksensa jälkeen hän ilmestyi opetuslapsilleen sanoen: ”Niin kuin Isä on lähettänyt minut, niin lähetän minä teidät.” Tämän jälkeen hän puhalsi heidän päälleen sanoen: ”Ottakaa Pyhä Henki.” (Joh. 20:21–22.) Siitä huolimatta, että tämä viides kutsu esitettiin vasta Jeesuksen ylösnousemuksen jälkeen, sen vaikutus tuntui jo niissä kokemuksissa, jotka tapahtuivat Jeesuksen kuolemaa edeltävällä viikolla.

Jeesuksen palvelutyön viidenteen vaiheeseen siirtymisen voidaan nähdä tapahtuvan siinä, kun Jeesus saapuu Jerusalemiin ja elää viimeisen viikkonsa. Viidennen eli *kulovalkean tavoin leviävän kansanliikkeen vaiheen* aikana hänen opetuslapsiensa joukko moninkertaistaa opetuslapsien määrän taivaan valtakuntaa varten. Tämä ajanjakso kattaa osat 128–184 teoksessa *The NIV Harmony of the Gospels* (1988) ja luvut 62–87 Jerry Thomasin teoksessa *Messiah* (2003). Ellen Whiten teoksessa *Rakkaudella Isältä* luvut 62–87. Jeesuksen palvelutyön tämän vaiheen kuvaus alkaa lukuoppaassa Jeesuksen saapumisella Jerusalemiin kuninkaana (*Messiah ja Rakkaudella Isältä*, luku 63) ja hänen ottaessaan vastaan Marian toimittaman jalkojen voitelun myöhemmin tuon viikon aikana (luku 62). Nämä tapahtumat huipentuvat siihen, kun Kristus siunaa opetuslapsensa ja lopulta nousee taivaaseen. (Mark. 16:19–20; Luuk. 24:50–53; Ap. t. 1:1–12.)

Jeesus aloitti opetuslapseuttamisen Pyhän Hengen kasteen jälkeen. Nyt hänen ruumiinsa eli hänen opetuslapsensa tulisivat kastetuiksi sillä samalla Hengellä tehdäkseen samaa työtä. Hän oli siirtymässä syrjään: hänen kansanliikkeensä leviäisi pian kulovalkean tavoin.

Luukkaan toinen kirje kertoo meille sen, mitä seuraavaksi tapahtui. Jeesuksen kuolemaa ja ylösnousemusta edeltäneet opetukset ja kokemukset korostavat, mikä oli oleellisinta hänen kulovalkean tavoin leviävälle valtakuntansa kansanliikkeelleen. Mihin Jeesus keskittyi tuona viimeisenä viikkona? Miksi oli olennaisen tärkeää, että hänen kansanliikkeen rakentamisessa käyttämänsä *toimintamenetelmät* heijastelivat hänen *sanomaansa* pelastuksesta: ihmisten vetämisestä suhteeseen Jumalan ja ikuisen elämän kanssa? Ja lopuksi, millä tavoin hänen viimeinen kutsunsa loi perustuksen räjähdysmäisesti kasvavalle opetuslapseustyölleen?

¹ Andrew J. deJonge: *Giving Up Control*, e-kirja, 2015:58. 62. Opetuslapseuttamisen MATL-periaatteiden viimeinen askel on lähteminen: matki, avusta, tarkkaile ja lähde.

² deJonge 2015:40.

Opas 42 Hedelmällisyys: ei voisi vähempää kiinnostaa

Mitä sellaista Jeesus teki palmusunnuntaina, että hänen valtakuntansa kansanliike alkoi sen seurauksena levitä kulovalkean tavoin? Ja miksi hän seuraavana päivänä kirosi kukoistavan viikunapuun? Miksi hän toimi niin dramaattisesti tempelissä? Viikon sisällä hänet tulitisiin ristiin-
naulitsemaan. Mitä elintärkeitä kansanliikkeen peruseriaatteita hän halusi opettaa?

Lue Matt. 21:1–22; Mark. 11:1–25; Luuk. 19:29–48 ja 21:37–38; Joh. 11:55–12:50
Jerry D. Thomas, *Messiah* tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luvut 63–65, 68

Jerusalemiin pääsiäistä juhlimaan kokoontuneet kansanjoukot pyrkivät löytämään Jeesuksen. Ylipapit ja fariseukset olivat antaneet käskyn, jonka mukaan ”jos joku tiesi Jeesuksen olinpaikan, siitä oli ilmoitettava heille, jotta he voisivat pidättää Jeesuksen” (Joh. 11:57). Kuultuaan, että Jeesus oli saapunut Betaniaan, suuri kansanjoukko seurasi häntä sinne nähdäkseen hänet. He halusivat nähdä myös Lasaruksen, jonka Jeesus oli herättänyt kuolleista. Lasaruksen ylösnousemus olikin aiheuttanut melkoisen kohun, jonka seurauksena moni ryhtyi Jeesuksen seuraajaksi. Tästä intoutuneita papit juonittelivat, miten saisivat murhattua molemmat miehet. (Joh. 12:10–11.) Oli tullut aika, jolloin Jeesus saapuisi julkisesti Jerusalemiin messiaana ja kuninkaana.

Kuningas itkee Jerusalemin kohtaloa

Jeesus nousi Öllymäen jyrkkää itäisen puolen rinnettä ylös suuri kansanjoukko ympärillään. Hän lähetti kaksi opetuslasta edellään Betfagen kylään hankkimaan hänelle kuninkaallisen ratsun. Mitä opimme Jeesuksesta ja hänen valtakunnastaan tarkastellessamme

- ratsua, jonka hän valitsi itselleen. Se ei ollut lähelläkään kuninkaallista paraatikuntoista sotahevosta.
- vastaanottoa, jota Jerusalemin kansanjoukot juhlistivat voittoa symboloivilla palmunoksilla.
- tapaa, jolla köyhätkin heittivät omat päällysvaatteensa maahan Jeesuksen eteen kuin kuninkaalle.
- kyyneleitä, tuskaa ja epätoivoa, jotka valtasivat Jeesuksen hänen nähdessään Jerusalemin kaupungin.
- häntä ilolla vastaanottavaa kansanjoukkoa – sokeita, rampoja ja lapsia.

Laskeuduttuaan Öllymäeltä ja kuljettuaan Kidronin laakson läpi Jeesus saapui Jerusalemiin tempelipihalle idän suuntaan avautuvasta portista, jota käyttivät papit ja kuninkaat. Oli myöhä. Hän ”katseli siellä kaikkea” (Mark. 11:11), minkä jälkeen hän poistui kahdentoista opetuslapsensa kanssa palaten Betaniaan, mahdollisesti Lasaruksen, Marian ja Martan kotiin tai ”vuorell[e], jota sanotaan Öllymäeksi” (Luuk. 21:37).

Kuningas etsii hedelmiä

Aikaisin seuraavana aamuna Jeesus suuntasi kulkunsa takaisin kaupunkiin päin. ”[H]änen tuli nälkä”, joten hän etsi ruokaa (Matt. 21:18–19 ja Mark. 11:12–13). Millainen kuningas hän olikaan ja mitä hedelmiä hän halusi löytää? Viikunapuun tila viittasi tuon päivän muihin tapahtumiin, kuten käy ilmi Markuksen tapausselostuksesta, joka on jaettu kolmeen osaan.²

1. Viikunapuu (Mark. 11:12–14)

Nyt ei ollut viikunoiden satokausi, mutta Jeesuksen huomio kohdistui täydessä lehdessä olevaan viikunapuuhun. Se oli suuri ja vaikuttava: sen hän näki ”jonkin matkan pääs[t]ä” (Mark. 11:13). Mikä siinä turhautti Jeesusta?

2. Temppele (Mark. 11:15–18)

Temppele ja siellä tehtävät toimitukset olivat nekin näyttäviä. Millä tavoin tilanne, jossa Jeesus etsi täydessä lehdessä olevasta puusta hedelmiä, toimi hyvänä vertauskuvana temppeleihin, ylipappeihin ja lainopettajiin?

Tämän saman temppelein esipihoilla Jeesus oli aikaisemmin ilmoittanut olevansa todellinen Temppele (Joh. 2:18–22). Yli kolmen vuoden ajan hän oli toimittanut temppelein virkaa Juudeassa, Galileassa ja pakanakansojen keskuudessa – parantaen ja tarjoten anteeksiantoa. Nyt hän oli tullut takaisin tehden tuota samaa. Ketkä ottivat hänet vastaan? Matt. 21:12–16

3. Viikunapuu (Mark. 11:19–25)

Jeesus ei löytänyt etsimäänsä hedelmää viikunapuusta eikä temppelein jumalanpalvelusjärjestelmästä. Jeesuksen valtakunnan kansanliike ei keskity ulkoisiin merkkeihin, kuten vaikuttavaan kasvuun, hienoihin järjestelmiin ja rakennuksiin. Mikä on sille sen sijaan tärkeintä?

Hedelmiä yllättävissä paikoissa ja kunniaa erikoisissa tilanteissa

Jännityksen saattoi aistia temppelin piholla: kaatuneita pöytiä, hujan hajan levinneitä rahoja, Jeesuksen murhaa suunnittelevia raivostuneita temppelivirkamiehiä, Jeesuksen opetuksista ”voimakkaan vaikutuksen” (Mark. 11:18) saanut kansanjoukko – ja lopulta joukko kreikkalaisia, jotka lähestyivät opetuslapsia, sillä he halusivat ”tavata Jeesuksen” (Joh. 12:21). He eivät voineet lähestyä Herodeksen temppeliä. Temppelin naistenpihan toisella puolella oli pakanoille tarkoitettu piha, joka puolestaan rajoittui kaupunginmuureihin, joiden sisäpuolelle spitaaliset eivät saaneet tulla. Sen sijaan, että Jeesus olisi kohdellut pakanoita, naisia ja spitaalisia epäpuhtaina, ja estänyt heidän lähestymisyrityksiensä Jumalaa kohtaan, Jeesus meni heidän luokseen tarjoten heille siten pääsyn Isän luo ja lakkauttaen vallitsevan järjestelmän.³ Miten hän reagoi saadessaan tietää kreikkalaisten haluavan nähdä hänet?

Miten Jeesus kertoi heille, että hän – Ihmisen Poika – tulisi kirkastetuksi? Mitä sinulle nousee mieleen seuraavista:

- Jos yksi siemen kuolee ja tulee haudatuksi, ”se tuottaa runsaan sadon” (Joh. 12:24).
- Mikäli Ihmisen Poika ”korotetaan maasta”, hän tulee vetämään kaikki luokseen (Joh. 12:32).

Viikunapuun kunniaksi ei ole sen runsas lehvästö vaan hedelmä, jonka se tuottaa. Temppelin kunnia ei kummunnut sen mahtavuudesta tai ylenpalttisista rituaaleista vaan ihmisistä, jotka poistuivat sieltä parantuneina ja anteeksi saaneina. Jeesuksen kunnia ei perustunut herkeämättömästi tehtyihin ihmeisiin, joita hän ”oli tehnyt – – ihmisten nähden” (Joh. 12:37) vaan siihen, että hänet ripustettiin ristille, jotta ne, jotka sitä katselevat, näkisivät ja uskoisivat ”häneen, joka on [hänet] lähettänyt” (Joh. 12:44, RK 2012). Tämä ristin valo vetää kaikkia kohti ikuista elämää.

Hedelmällisyys – kulovalkean tavoin leviävän kansanliikkeen peruseriaate

Luvut ovat tärkeitä etenkin, kun ne kuvaavat ihmisiä, jotka ovat Jumalalle rakkaita. Seurakunnat ovat kuitenkin surullisen kuuluisia siitä, että ne laskevat vääriä ihmisiä. Teoksessaan *Fruitful Church: A Manifesto for Sending* (Hedelmällinen seurakunta: Lähettämisen manifesti, ei suom.) Andrew Turner kirjoittaa: ”Meidän tulisi mitata menestystä tarkastelemalla seurakunnasta ulospäin suuntautuvien ihmisten määrää ja laatua sen sijaan, että keskitymme kirkkoon tulijoiden määrään.”⁴ Me kasvatamme lapsemme aikuisiksi, jotka jättävät kotinsa ja perustavat oman taloutensa. Miksi tämä on perheille normaali, mutta seurakunnissa poikkeuksellinen tapa toimia?”⁵

- Jeesus valitsi kaksitoista opetuslasta, nimeten heidät *apostoleiksi* eli *lähettäjäiksi*. (ks. Mark. 3:13–15 ja Joh. 13:16)
- ”Oletusarvoisesti hedelmä jättää puunsa – – Hedelmä kantaa siemeniä moninkertaistukseen.”⁶
- Jos siemen kuolee, ”se tuottaa paljon hedelmää” (Joh. 12:24, VKR).

Mietteesi ja kysymyksesi

- Millä tavoin lähettämisen kulttuurille vastakohtainen säilömisen kulttuuri vaikuttaa negatiivisesti kansanliikkeeseen?
- Miksi kansanliikkeen johtajien tulee kuolla, jotta opetuslapseuttava kansanliike alkaa räjähdysmäisesti kasvaa?
- Mitä Jeesus mahtoi tarkoittaa sanoessaan uskovien sisimmästä kumpuavan ”elävän veden virrat” (Joh. 7:38)?
- Mitä hedelmällisyyden hyväksi kuoleminen (lähteä alta pois, olla olematta este) voisi tarkoittaa sinun tapauksessasi?

Jakaminen

Keskustele ystäväsi kanssa: Mitä jos varustaisimmekin 16–18-vuotiaat jäsenemme lähtemään seurakunnista istuttaakseen uusien ryhmien ja seurakuntien sukupolven?

Mitä voit jakaa oppimastasi heidän kanssaan, joita sinä johdatat Jeesuksen luo?

- 1 Andrew Turner, *Fruitful Church: A Manifesto for Sending*, www.sacredagents.net, 2015:10 – ensimmäisen luvun otsikko. Ei voisi vähempää kiinnostaa, ”not give a fig” (ei kiinnosta viikunan vertaa), on sananparsa, joka tarkoittaa sitä, ettei välitä jostakin asiasta tai ihmisestä.
- 2 Turner 2015:26.
- 3 Jonathan Sedlek: *More than a Prophet: a theological essay on Acts of mission in Matthew's Gospel*, Julkaisematon lähde – osasuorituksena MIS501 Holistic Mission -opintoihin the Trinity House Institute -oppilaitoksessa, 2014:1–19 (3–4).
- 4 Turner 2015:16, 17.
- 5 Turner 2015:61 ja takakansi.
- 6 Turner 2015:12, 16.

Opas 43 Rakkaus: käskyistä tärkein!

Jeesus vietti jokaisen yön Öljymäellä palaten aamulla varhain temppelille. ”[J]ulist[ae]ssaan hyvä sanomaa” (Luuk. 20:1) viimeistä kertaa temppelialueella ylipapit, fariseukset, saddukeukset ja herodilaiset (eli Herodeksen kannattajat) tulivat hänen luokseen. Lainopettajat ja lakiasiantuntijat haastoivat hänet asettaen hänelle ansoja, kuulustellen ja hankalia kysymyksiä esittäen. Tilanne oli kiihkeä. Heidän päämääränsä oli saada hänet satimeen! Kolmen päivän sisällä hänet ristiinnaulittiin. Mitä kulovalkean tavoin leviävän kansanliikkeen periaatetta Jeesus painotti heille puhuessaan?

Lue Matt. 21:23–23:39; Mark. 11:27–12:44; Luuk. 20:1–21:4
Jerry D. Thomas, *Messiah* tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luvut 66–67

Mitä ajatuksia sinulla herää Jeesuksen vastauksesta temppelin edustajille heidän kysyessään: ”Kuka sinut on tähän valtuuttanut” (Matt. 21:23)?

Jeesus vastasi heille kolmella eri vertauksella. Mitä hän halusi painottaa?

1. Pojat, joita heidän isänsä pyysi työskentelemään viinitarhassaan. Matt. 21:28–32
2. Vuokraajat, jotka tappoivat omistajan pojan. Matt. 21:33–46
3. Vieraat, jotka kuningas kutsui häätjuhlaan. Matt. 22:1–14

Ansojen väistelemistä!

Jeesus raivostutti tempppelin johtajia. Kuvittele, hän sanoi veronkerääjien ja kehoaan myyvien naisten pääsevän taivaaseen heitä ennen! Tämän lisäksi hän leimasi heidät kiittämättömiksi murhaajiksi, jotka suunnittelivat järjestävänsä pääsyn taivaaseen omilla ehdoillaan. He neuvottelivat ”keskenään, miten saisivat Jeesuksen sanoistaan ansaan” (Matt. 22:15).

1. Fariseukset ryhtyivät salaliittoon Herodes Antipaana tukijoiden, herodilaisten, kanssa esittääkseen poliittisesti latautuneen kysymyksen. Millaisen satimen he suunnittelivat? Matt. 22:15–22

2. Saddukeukset, jotka eivät uskoneet kuolleiden ylösnousemukseen, laativat monimutkaisen kysymyksen. Kuinka Jeesus paljasti heidän piittaamattomuutensa kirjoituksia kohtaan? Matt. 22:23–33

3. Eräs fariseus esitti lainopillisen kysymyksen: ”[m]ikä on lain suurin käsky” (Matt. 22:36)? Analysoi Jeesuksen näkemyksen syvällisyyttä. Matt. 22:34–40; Mark. 12:28–34

Rakasta Jumalaa – rakasta ihmisiä!

Määriteltyään nämä kaksi käskyä Jeesus alkoi puolestaan paljastaa häntä syyttäneiden henkilöiden rakkauden puutetta Jumalaa ja muita ihmisiä kohtaan.

- Millainen asenne fariseuksilla oli Messiasta, Herraa, kohtaan? Matt. 22:41–46

- Millaista kyynistä asennetta heidän suhtautumisensa muita ihmisiä kohtaan ilmensi? Matt. 23:1–12

Jeesus oli tinkimätön. Hänen kansanliikkeensä perustukset lepäsivät periaatteilla, jotka tyrmäsivät perinteiset ajattelumallit kokonaan ja jotka näkyivät selvästi asenteissa ja toiminnassa. ”Joka teistä on suurin, se olkoon toisten palvelija”, hän sanoi. ”Sillä joka itsensä korottaa, se alennetaan, mutta joka itsensä alentaa, se korotetaan.” (Matt. 23:11–12.) Palava rakkaus Jumalaa ja muita ihmisiä kohtaan on aitoa!

Tekopyhyttä ja nöyryyttä!

Jeesuksen purevin moite osui fariseuksiin ja lainopettajiin. He olivat tekopyhiä (kreik. hypokritēs). Kreikkalaisessa teatterissa näyttelijät (hypokritēs) teeskentelivät ja käyttivät siinä erilaisia naamareita tukeakseen näytelmän viihdearvoa, kun taas näiden hengellisten johtajien vilppi oli kaukana leikistä. Seitsemän kertaa hän toisti: ”Voi teitä” – kuudesti hän kutsui heitä teeskentelijöiksi ja kerran sokeiksi oppaiksi.

Mitä oli naamion alla? Miksi heidän petoksensa oli niin paheellista? Matt. 23:13–36.

Miksi Jeesus ilmaisi niin syvää surua Jerusalemin puolesta? Mihin tilaan petollisuus oli jättänyt temppelin ja ihmiset? Matt. 23:37–39

Tämän jälkeen Jeesus, joka istui lähellä temppelirahaston uhriarkkua, näki lesken antavan ”kaksi pientä lanttia, yhteensä kuparikolikon verran”. Tämän naisen elämä oli riistetty häneltä. Hän oli menettänyt aviomiehensä, joka oli ollut hänen tukensa ja turvansa. Hänellä ei ollut näyttämöä, jolla näytellä, saati naamiota! Vastakohta oli silmiinpistävä. Mitä Jeesus halusi opetuslastensa sisäistävän? Mark. 12:41–44; Luuk. 21:1–4.

Rakkaus – kulovalkean tavoin leviävän kansanliikkeen peruseriaate

Teoksessaan *Movements that Change the World* (Maailmaa muuttaneet kansanliikkeet, ei suom.) Steve Addison määrittelee viisi perusedellytystä kansanliikkeille. Ensimmäinen on *tulenpalava usko* ja loput: sitoutuneisuus aatteelle, tarttuvan positiiviset ihmissuhteet, nopea jalkautuminen ja joustavat menetelmät.¹ *Tulenpalavan uskon* sytyttää intohimoinen, aito, läpinäkyvä ja rohkea rakkaus Jumalaa ja lähimmäistä kohtaan.

Jeesus nimesi kaksi suurta käskyä: ”Rakasta Herraa, Jumalaasi, koko sydäimestäsi, koko sielustasi ja mielestäsi” ja ”Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi”. Hän sanoi: ”Näitä suurempaa käskyä ei ole” ja kaikki muut ovat näiden kahden käskyn varassa. (Matt. 22:37–40 ja Mark. 12:29–31.)

Kuinka tämä periaate määritteli alkuseurakunnan uskovia? Ap. t. 2:42–47; 4:32–37

Millaisia käytännön toimia rakkaus, tuo kulovalkean tavoin leviävän kansanliikkeen peruseriaate, saa aikaan?

Jakaminen

Keskustele ystäviesi kanssa siitä, miten voisitte tarttua elämässänne ja kansanliikkeessänne ulkokultaisuuden ongelmaan.

Jeesus nuhteli tehopyhiä ja toisaalta osoitti arvostusta leskelle. Miten ajattelet näiden yhdessä vetoavan niiden sydämeen, joita sinä johdat Jeesuksen luo?

¹ Steve Addison, *Movements that Change the World*, Missional Press, 2009:11.

Opas 44 Uskollisuus valppaudessa ja työnteossa

Jeesus oli opettanut viimeisen kerran temppelialueella. ”[T]e ette minua tästedes näe”, hän sanoi ”ennen kuin sanotte: ’Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä!’ ”(Matt. 23:39.) Hän ei ollut kuitenkaan vielä lopettanut tuolta päivältä. Lähtiessään Öljymäelle hänen opetuslapsensa kiinnittivät huomiota temppelin mahtavuuteen. ”Mitkä kivet, mikä rakennus!” Hänen vastauksensa oli täysin odottamaton: ”Katso nyt näitä mahtavia rakennuksia! Kaikki revitään maahan, tänne ei jää kiveä kiven päälle.” (Mark. 13:1–2.)

Kuljettuaan Kidronin laakson poikki he istuivat Öljymäelle. Temppele oli kokonaisuudessaan heidän näköpiirissään ilta-auringon hehkuessa sen kultaisilla seinillä. Ollessaan nyt yksin Jeesuksen kanssa opetuslapsille tuli tilaisuus kysyä: ”[M]illoin se kaikki tapahtuu[?] Mikä on merkinä sinun tulostasi ja tämän maailman lopusta” (Matt. 24:3)? Jeesuksen vastaus ja sitä seuranneet viisi vertausta kehottivat heitä pysymään uskollisina – katsomaan ja tekemään työtä! Hän varoitti heitä valtakuntansa kansanliikettä uhkaavista vaaroista.

Lue Matt. 24:1–25:46; Mark. 13:1–37; Luuk. 21:5–36
Jerry D. Thomas, *Messiah* tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luvut 69–70

Olkaa valppaita

Kolmesti Jeesus varoitti valheellisyydestä. Mistä hän oli erityisen huolissaan?

1. Matt. 24:4–8
2. Matt. 24:9–14
3. Matt. 24:15–28

Jeesuksen ennustama hävitys sai opetuslapset pelkäämään. Mikäli tuollainen sekasorto valtaisi Jerusalemin lopunaikana, mistä he tunnistaisivat hänet: mikä tulisi olemaan *merkki* hänen takaisintulostaan? Kuvaten tulevaisuudennäkymiä Jeesus ennusti roomalaisten vuonna 70 jKr. tekemän Jerusalemin piirityksen ja tuhon. Hän kertoi myös omasta loistokkaasta takaisintulostaan.

Juutalaisten kapinoidessa roomalaisia vastaan selootit eli kiivailijat onnistuivat kansalliskiihkon vallassa valloittamaan 430 metrin korkeudella sijainneen Masadan linnakkeen vuonna 66 jKr. Juutalaisten kapina, johon liittyivät Rooman legioonien ahdistelu ennen Jerusalemin valloittamista, Flavius Silvan johtaman kymmenennen legioonan suorittaman Masadan piirityksen vastustaminen, johtajansa Eleasar ben Jairin rohkeus ja 960 miehen, naisen ja lapsen joukkokuolema, on kokonaisuudessaan traaginen tositarina.

Jeesus oli varoittanut: ”Kun te näette Jerusalemin olevan sotajoukkojen piirittämä, silloin tiedätte, että sen hävitys on lähellä. Silloin on kaikkien Juudeassa asuvien paettava vuorille. Niiden, jotka ovat kaupungissa, on lähdettävä sieltä, eikä maaseudulla olevien pidä tulla kaupunkiin.” (Luuk. 21:20–22.) Heidän ei tullut tehdä vastarintaa vaan yksinkertaisesti paeta!

Heidän tilaisuutensa oli tullut kun Cestius veti joukkonsa pois Jerusalemissa antaen täten tarpeeksi aikaa niille, jotka muistivat Jeesuksen sanat, paeta kaupungista ja Jordanin alueelta Pellaan ja Pereaan² ennen kuin kenraali Titus palaisi ja tuhoaisi kaupungin ja temppelin kokonaan.

Jeesuksen lupaus hänen kunniakkaasta paluustaan on aivan yhtä pitävä ja varma kuin hänen ennustuksensa Jerusalemin tuhosta. Opetuslapset halusivat tietää, mikä olisi merkinä. Mistä he tunnistaisivat hänet? Matt. 24:29–31

Mitä Jeesus halusi erityisesti saada heidät ymmärtämään? Matt. 24:32–41

Tarkkailkaa ja työskennelkää

Jeesus ei halunnut, että hänen kansanliikkeensä johtajat eivät ymmärtäisi, mitä hän puhui. Hän kertoi viisi vertausta alleviivatakseen viestiään. ”Valvokaa siis, sillä te ette tiedä, minä päivänä teidän Herranne tulee” (Matt. 24:42). Mitä keskeisiä ajatuksia hän toisti? Sen lisäksi, että hän painotti tarkkailemista – mitä muuta seikkaa Jeesus painotti?

1. Talonomistaja ja hänen palvelijansa (Mark. 13:33–37)
2. Talonomistaja ja varas (Matt. 24:43–44)
3. Uskollinen ja viisas palvelija (Matt. 24:45–51)
4. 10 morsiusneitoa odottamassa sulhasta (Matt. 25:1–13)

5. Liikemies, joka luotti omaisuutensa palvelijoittensa hoitoon (Matt. 25:14–30)

Olkaa työssänne kestäviä

Jeesuksen viesti hänen kansanliikkeensä johtajille on selvä: tarkkailkaa ja työskennelkää sadonkorjuupellolla. Pehmeän ilta-auringon peittäessä kaupungin ja temppelin valollaan, Jeesus päätti keskustelunsa kansanliikkeensä johtajien kanssa. Hän oli lähtenyt temppelistä viimeistä kertaa. Hän puhui tuomiosta. Matt. 25:31–46

Ensimmäisellä vierailullaan temppelissä Jeesus oli ilmoittanut olevansa itse todellinen temppeli, joka paransi ja tarjosi anteeksiantoa toimittaen täten temppelin virkaa niin köyhille kuin rikkaillekin, juutalaisille ja pakanoille. Pohdi hänen toimintansa vaikutuksia.

Lähtiessään temppelistä viimeisen kerran tuona tiistai-iltapäivänä Jeesus oli sanonut: ”teidän temppelinne on jäävä asujaa vaille. – – [T]e ette minua tästedes näe ennen kuin sanotte: ’Siunnattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä!’” (Matt. 23:38–38.) Hänen seuraajiensa tuli jatkaa hänen työtään temppelinä, parantaen ja tarjoten anteeksiantoa ihmisille. Tämän jälkeen hän satoi heidän ikuisuutensa kohtalon siihen, mitä he tekivät ”yhdelle näistä vähäisimmistä veljistäni” (Matt. 25:40).

Eteemme piirtyy väkevä ja henkeäsalpaava kuva: Ihmisen Poika istuu taivaallisella valtaistuimellaan enkelten ympäröimänä, julistamassa tuomion joko ikuiseen rangaistukseen tai ikuiseen elämään (Matt. 25:46). Keitä nämä ”vähäisimmät veljeni” voisivat olla?³

- Voisivatko he olla köyhiä ja tarvitsevia, marginaaliryhmän edustajia?
- Voisivatko he olla opetuslapsia?

Matteuksen evankeliumissa Jeesuksen *veljillä* tarkoitettiin aina hänen opetuslapsiaan.⁴ Hän lähetti kaksitoista opetuslastaan (Matt. 10:1–42) ilman rahaa, ruokaa, juomaa, vaatteita tai kotia, pidätyksen uhallakin, sanoen heille: ”Joka ottaa vastaan teidät, ottaa vastaan minut, ja joka ottaa minut vastaan, ottaa vastaan sen, joka on minut lähettänyt” (Matt. 10:40). Matteuksen evankeliumin luvuissa 10 ja 25 usko ja oikeus liittyvät yhteen, niiden palkka on samanlainen: ”Ja joka antaa yhdellekin näistä vähäisistä maljallisen raikasta vettä vain siksi, että tämä on opetuslapsi – totisesti: hän ei jää palkkaansa vaille.” (Matt. 10:42 vrt. 25:40.) Pelastus on riippuvainen henkilön vastauksesta julistettuun evankeliumiin.⁵ Jeesus kannusti opetuslapsiaan työskentelemään uupumatta: tekemään uusia opetuslapsia.

Tarkkailua ja työn tekemistä – kulovalkean tavoin leviävän kansanliikkeen peruseriaate

Meidän ei tule vaikuttua suurista rakennuksista. Herodeksen temppeli oli suuri ja mahtava, kullalla päällystetty. Kuitenkin se tuhoutui. Seremoniat ja rituaalit olivat teatraalisia ja mukaansatempaavia, mutta nekin häviäisivät. Meidän ei tule antaa sodan tai taistelun äänten, synkkien päivien, verikuiden tai tähtisateiden jäytää meitä. Jeesus käski kansanliikkeensä johtajia olemaan valppaita, mutta keskittymään silti heidän tehtäväänsä opetuslapseutta. Heidän tuli olla valppaita ja jatkaa työntekoa!

Mitä tulee saada aikaiseksi keskellä jatkuvaa sekasortoa? Matt. 24:14

Mikä ominaisuus saa Jeesukselta täyden tuen? Matt. 25:21, 23

Kuinka tuomion julistaminen havainnollistaa hänen valtakuntansa maailman arvojen kanssa täysin päinvastaista arvomaailmaa? Matt. 25:31–46

Jakaminen

Keskustele ystäväsi kanssa siitä, mikä merkitys kansanliikkeelle on *uskollisuudella valppaudessa ja työn tekemisessä*.

Mitä sinä voit jakaa niiden henkilöiden kanssa, joita kannustat ryhtymään Jeesuksen opetuslapsiksi?

1 Hans LaRondelle selittää semeion-sanan merkitsevän: mistä tiedämme sen olevan sinä?

2 Pixner 2005:70; katso myös George R. Knight, *Matthew: The Gospel of the Kingdom*, The Abundant Life Amplifier, Pacific Press, 1994:238, 239.

3 Tutustuaksesi kolmeen eri vaihtoehtoon katso Andy Horvath, "What You Probably Don't Know about "The Least of These"", Christianity Today Weekly Newsletter, 6 March 2015, http://www.christianitytoday.com/ct/2015/march-web-only/what-you-probably-dont-know-about-least-of-these.html?utm_source=ctweekly-html&utm_medium=Newsletter&utm_term=9641684&utm_content=339834238&utm_campaign=2013. Horvath sulkee pois juutalaiset tai Israelin valtion mahdollisina vaihtoehtoina, ja niinpä tämä materiaali keskittyy vain kahteen jäljelle jäävään vaihtoehtoon.

4 Katso Matteus 12:48–50 ja 28:10.

5 Tutustu lisää tämän kappaleen ideoihin: Horvath 2015.

Opas 45 Hyljeksityt: tämän naisen teosta tullaan kertomaan!

Tiistain selkkauksia, ennustuksia ja opetuksia seuraava Jeesuksen viimeisen viikon keskiviikko oli hiljainen päivä. Mikäli seuraamme Matteuksen ja Markuksen kirjaamaa tapahtumien järjestystä, päivän ainut tapahtuma oli kutsu aterialle Betaniaan.¹

Joka ilta tämän viimeisen viikon ajan Jeesus vetäytyi Öljymäelle tai tähän kylään turvaan. Si-jaiten harjanteen toisella puolella ja poissa näköpiiristä, tämä oli ihanteellinen asuinalue hyljek-sityille: spitaalisille ja muille, joilta oli pääsy kaupunkiin ja temppeelialueelle kielletty.² Temppe-lin johtajat halusivat hankkiutua eroon Jeesuksesta, mutta Betaniassa hän oli ystävien keskellä, hänen kunniaukseen järjestettiin ateria. Mitä opetuksia Jeesuksella oli jakaa kansanliikkeensä johtajille?

Lue Matt. 26:1–16; Mark. 14:1–11; Luuk. 22:1–6; Joh. 12:2–8
Jerry D. Thomas, *Messiah* tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luku 62

Spitaalinen

Ne, jotka uskovat fariseus Simonin (Luuk. 7:36–50) olevan sama henkilö kuin spitaalia sairastava Simon, sovittavat kertomukset yhteen eri henkilöiden lausuntoina. Näissä oppaissa me pidämme heitä eri henkilöinä, ensimmäisen asuessa Galileassa ja jälkimmäisen Betaniassa.³

Pohdi tuon illan kahden tilaisuuden välistä vahvaa vastakohtaa: kokoontuminen ylipappi Kaifak-sen kotona palatsissa Jerusalemissa ja ateria spitaalia sairastavan Simonin kotona Betaniassa. Minkä takia nämä kaksi tilaisuutta järjestettiin? Matt. 26:1–6; Joh. 12:2

Nainen

Simon ei ollut ainut hylkiö. Myös naiset olivat hyljeksittyjä. Toiset rabbit kutsuivat ainoastaan miehiä opetuslapsiksi, mutta häpeämättä Jeesus kutsui ja toivotti tervetulleeksi naiset opetus-lapsikseen. He olivat olennainen osa hänen kansanliikettään, monet kulkivatkin hänen muka-naan.⁴

Maria, Martan ja Lasaruksen sisar, oli opetuslapsi. Hän istui miesten seurassa eikä Jeesus ha-lunnut kieltää sitä häneltä (Luuk. 10:42). Hänen todistuksensa: ”[S]inä olet Messias, Jumalan Poika” (Joh. 11:27) täsmäsi Pietarin sanoihin.⁵ Mikä oli hänen aikomuksensa nyt pääsiäisen lä-hestyessä?

Keskiajalla oletettiin Marian olevan sama henkilö kuin Magdalan Maria, mutta Maria oli tuohon aikaan suosittu naisennimi juutalaisten keskuudessa, Uudessa testamentissakin 51 kertaa mainittu. Ilman selvää yhteyttä me emme voi ilman muuta olettaa heidän olevan sama henkilö.⁶

Maria meni Simonin kotiin miesseurueeseen, johon kuului myös hänen veljensä, mukanaan kallein mahdollinen tuoksuöljy. Jeesus oli ennustanut ristiinnaulitsemisensa, mutta hänen miespuoliset opetuslapsensa olivat sivuuttaneet hänen profetiansa. Mikä viittaa Marian ymmärtäneen, mistä Jeesus oli puhunut?⁷

Minkä Jeesus teki selväksi vastauksellaan?

Kavaltaja heidän keskuudessaan

Mikäli Juudas Iskariot oli Juudan laidalla sijaitsevasta Kerijotista, kuten hänen nimensä antaa ymmärtää,⁸ hän oli ainut Galilean ulkopuolelta kotoisin oleva opetuslapsi. Vähitellen hän ymmärsi, ettei Jeesuksella ollut aikomustakaan täyttää Messiaalle asetettuja voitokkaita odotuksia. Jeesus oli jälleen puhunut hautaamisestaan. Juudas päätti ”yllyttää hänet toimimaan vastarintaliikkeessä”.⁹

Vaikuttaa siltä, että Juudas kiirehti takaisin Jerusalemiin löytääkseen yhteen kokoontuneet uskonnolliset johtajat, jotka olivat suunnittelemassa Jeesuksen tappamista. Ilmaistessaan yhtäältä tyrmistyksensä siitä, ettei Marian tuhlaamaa rahaa ollut annettu köyhille, millaista juontaa hän suunnitteli toisaalla?

Hyljeksityt

Juudas Iskariot ja muut olivat närkästyneitä: mitä tuhlausta! Jeesus kuitenkin vastasi: ”Hän teki minulle hyvän teon – – hautaamistani varten” (Matt. 26:10–12). Tämän jälkeen hän julisti: ”Totisesti: kaikkialla maailmassa, missä ikinä evankeliumin sanoma julistetaan, tullaan muistamaan myös tämä nainen ja kertomaan, mitä hän teki” (Matt. 26:13). Jeesus sanoi: kun te kerrotte minusta, te muistatte myös hänet!”¹⁰

Jeesus eli kunnia-häpeä-yhteiskunnassa, jossa naiset olivat miesten omaisuutta ja jossa heikkoja ja haavoittuvia eli köyhiä, vammaisia, sairaita, riivattuja, lapsia, nuoria, pakolaisia ja muukalaisia pidettiin epäpuhtaina ja vastenmielisinä. Heidät ajettiin yhteiskunnan laitamille, he olivat hyljeksittyjä niin yhteiskunnan kuin uskonnonkin taholta.

Tarkastele sitä, miten Jeesus osoitti tukensa niille *hyljeksityille*, jotka hän oli kohdannut näiden viimeisten päivien aikana.

- Spitaaliset (Simon)
- Naiset (Maria)
- Köyhät (Mark. 12:41–44; Luuk. 21:1–4 – köyhä leski)
- Rammat ja riivatut (Matt. 21:14)
- Lapset ja nuoret (Matt. 21:15–16)
- Muukalaiset (Joh. 12:20–26)

Jeesus arvosti paljon *hyljeksittyjä*. He olivat olennainen osa hänen valtakuntansa arvomaailmaa, jossa statuksen merkitys oli käännetty pääläelleen. Hän, kärsivä palvelija (Jes. 52:13–56:8), oli tullut tuomaan kunniaa, arvokkuutta ja pelastuksen heille, jotka olivat kiusattuja, muukalaisia ja eunukkeja (tarkoittaen myös niitä, jotka olivat ”kohdusta saakka – – kelpaamattomia”). (Jes. 56:1–8; vrt. Matt. 19:12.)

Ketkähän ovat nykyään hyljeksittyjä?

Hyljeksittyjen osallistaminen – kulovalkean tavoin leviävän kansanliikkeen peruseriaate

Jeesukselle hyljeksityt ovat valtakunnan jäseniä, avainasemassa hänen opetuslapseuttamisliikkeessään. H. Richard Niebuhr tutki tätä, ja teoksessaan *The Social Sources of Denominationalism* (Kirkkokuntien sosiaaliset alkulähteet, ei suom.) hän tarkastelee hyvin seikkaperäisesti *hyljeksittyjen* synnyttämiä seurakuntia. Hän päätteleeekin hyljeksittyjen olevan niitä, jotka kehittävät kansanliikkeitä.¹¹

Särjettyään pullon Maria kaatoi öljyn Jeesuksen päähän ja jaloille pyyhkien lopulta jalat hiuksillaan. Huone täyttyi tuoksusta, mikä ajoi Juudaksen juonittelemaan uskonnollisten johtajien kanssa Jeesuksen opetuslapseuttavan kansanliikkeen tuhoamista. Laitostuneet ja tavoiltaan va-

kiintuneet kirkkojärjestelmät usein tuhoavat nuorison, naisten, vähemmän vauraiden ja menestyneiden sekä muista hieman poikkeavien mahdollisuudet osallistua täysillä toimintaan. Miksi?

Kuinka sinun kansanliikkeesi tietoisesti rohkaisee hyljeksittyjä tekemään aloitteita?

Mietteesi ja kysymyksesi

Ketkä ovat hyljeksittyjä sinun elämänpiirissäsi?

Jakaminen

Keskustele ystäväiesi kanssa hyljeksittyjen tärkeydestä kulovalkean tavoin leviävälle kansanliikkeelle.

Mitä voit kertoa oppimastasi niille, joita sinä kannustat seuraamaan Jeesusta opetuslapsen tavoin?

1. Tämän aterian ja Jeesuksen voitelun sijoittelusta Jeesuksen elämän viimeisenä viikkona, katso muistiinpanoa teoksessa *the NIV Harmony*, Thomas & Gundry 1988:168.
2. Kolmas Mooseksen kirja 13:45–46; katso Pixner 2005:56–57 taustatietoa Betaniasta lepraan sairastuneiden asuinalueena.
3. Katso <http://hermeneutics.stackexchange.com/questions/1358/was-jesus-anointed-once-or-twice-on-the-feet-with-perfume> tiivistelmä eroavuuksista ja samankaltaisuuksista

Fariseus nimeltä Simon Luuk. 7:36–50	Spitaalia sairastava Simon Matt. 26:6–13; Mark. 14:3–9; Joh. 12:1–8
<p>Vaikuttaa olevan Galileassa Jeesuksen työskennellessä Galileassa</p> <ul style="list-style-type: none"> • tämän jälkeen apostolit kiersivät Galileassa • Luuk. 8:1–3 <p>Tuoksuöljy – kiitollisuus anteeksiannosta Tämä Simon ei toivottanut Jeesusta tervetulleeksi</p> <ul style="list-style-type: none"> • suudelmalla • jalkojenpesulla • pään voitelulla öljyllä <p>Simonia, fariseusta, nuhdeltiin</p> <ul style="list-style-type: none"> • opetuslapsia ei nuhdeltu 	<p>Betaniassa – lähellä Jerusalemaa Jeesuksen viimeisen Jerusalem-vierailun aikana</p> <ul style="list-style-type: none"> • pääsiäinen oli kahden päivän päässä • Mark. 14:1–3 <p>Nardusöljy – valmistautuminen hautaamista varten Tekstin perusteella ei ole syytä olettaa tämän Simonin laininlyöneen asiaankuuluvia tervetuloa!</p> <p>Juudasta ja opetuslapsia nuhdeltiin</p> <ul style="list-style-type: none"> • Simonia ei nuhdeltu

4. Luuk. 8:1–3, katso myös Luuk. 23:55 ja Ap. t. 1:14.
5. Vertaa Matt. 16:16; katso Bailey 2008:142–144.
6. Katso http://en.wikipedia.org/wiki/New_Testament_people_named_Mary tutustuaksesi Uuden testamentin Marioihin. Aina ei ole selvää, kenestä on kyse kulloinkin.
7. Bailey 2008:230 – ”Tässä oli nainen, joka oli ymmärtänyt, mitä hän oli puhunut”.
8. Pixner 2005:82.
9. Pixner 2005:83.
10. Bailey 2008:222.
11. H. Richard Niebuhr, *The Social Sources of Denominationalism*, Meridian, New York, 1929:26.

Opas 46 Mullistava nöyryys: elämänpolulla

”Pääsiäisjuhla oli jo tulossa, ja Jeesus tiesi, että *oli tullut se hetki*, jolloin hänen oli määrä siirtyä tästä maailmasta Isän luo” (Joh. 13:1, kurs. lis.). Hän tulisi viettämään vielä yhden päivän kansanliikkeensä johtajien kanssa, ja sitten kaikki tulisi muuttumaan. Tämä pääsiäinen tulisi eroamaan kaikista muista pääsiäisistä. Hänen opetuslapsensa eivät ymmärtäneet lainkaan, kuinka dramaattisesti heidän toivonsa ja pyrkimyksensä tulisivat romuttumaan. Pääsiäisenajan päättyessä Jeesus tulisi olemaan kuollut. Heidän tuli nyt oppia paljon lyhyen ajan sisällä.

Lue Matt. 26:17–35; Mark. 14:12–31; Luuk. 22:7–33; Joh. 13:1–38
Jerry D. Thomas, *Messiah* tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luvut 71–72

Valmistelut viimeistä aterialla varten

Valmistelut tehtiin torstaina Nisan-kuun 14. päivänä saman päivän iltana pidettävää pääsiäisateriaa varten. Lampaat uhrattiin ja käsiteltiin iltopäivällä¹ naisten valmistaessa muita aterialle tulevia ruokia ja koristellessa huoneen.

Mikä on kiinnostavaa Jeesuksen ohjeissa etsiä sopiva huone? Mark. 14:12–16

Oli hyvin epätavallista, että mies kantoi vesiruukkua kaupungissa, ellei hän sitten ollut esseeläinen.² Tämä työ kuului naisille. Jeesus oli tietoinen siitä, että opetuslapsilla oli jatkuva kiistely asemasta, ”ketä heistä olisi pidettävä suurimpana” (Luuk. 22:24). Haastokohan se, että Jeesus valitsi vettä kantavan miehen, heidän odotuksensa omasta asemasta? Millä tavoin Jeesus havainnollisti ”heille täydellistä rakkautta” (Joh. 13:1) heidän kokoontuessaan tuona iltana ylähuoneessa? Kuinka hän yhä haastoi heidän hierarkkiseen arvojärjestykseen perustuvan toimintamallinsa?

1. Jeesus otti orjan roolin: Joh. 13:1–20

Jalkojen peseminen oli orjan jokapäiväinen tehtävä. Jeesus ”alensi itsensä”, ”luopui omastaan” ja ”otti orjan muodon” (Fil. 2:7–8). Tuollainen nöyryys oli täysi vastakohta kulttuurisille normeille. Jotkut kutsuvat sitä ristinmuotoiseksi asenteeksi³, joka johti Jeesuksen kuolemaan muiden tähden, itsensä kieltäen. Jeesuksen esimerkki ei rajaudu vain yhteen päivittäiseen askareeseen tai silloin tällöin muodollisuutena toimitettavaan jalkojenpesuun, jota joskus kutsutaan myös nöyryyden asetukseksi.⁴ Hän asetti esimerkin pääläelleen käännettyistä arvoasemista.

Kuinka tuollainen radikaali, kulttuuriset raja-aidat ylittävä, kumouksellinen nöyryys voisi tunkeutua opetuslapsuuttajien elämään tänä päivänä?

2. Jeesus torjui hyväntekijöiden järjestelmän: Luuk. 22:24–30

Jeesus romahdutti yleisesti hyväksytyyn ”sosiaalisen pyramidin”. Henkilön koko elämän leimasi ja rajasi hänen asemansa, oli hän sitten ’vapaa’, ’vapautettu’ tai ’orja’.⁵ Hyväntekijöinä tai suojelelijoina toimivat ’vapaat’ tai ’vapautetut’, työ oli heille vierasta. He kuluttivat aikansa manipuloiden ylhäältä käsin antamalla rahaa kaupungin rakentamiseen tai köyhille. Näin he pyrkivät aina tekemään vaikutuksen, saamaan kannatusta, arvovaltaa, vaikutusvaltaa sekä muiden riippuvuuden. Ei ollut ilmaisia lounaita: autettu henkilö oli aina kiittollisuudenvelassa. Orja tai vapautettu, kaikki olivat velassa hyväntekijälleen tai suojelelijälleen. Samalla tavoin temppelin papisto teki kansan riippuvaiseksi heistä.

Jeesuksen selkeä viesti oli, että hänen valtakuntansa ja kansanliikkeensä johtajien ei koskaan tullut toimia ylläkuvaillujen hyväntekijöiden lailla. Mitä tämä käytännössä tarkoittaa?

Ahdistusta, kavallus ja kieltäminen

Palveltuaan orjan tavoin Jeesus pukeutui ja palasi pöydän ääreen. Lähimpänä häntä loikoili Johannes, joka huomasi Jeesuksen olevan ”järkyttyn[yt]”. Sitten Jeesus sanoi: ”Totisesti, totisesti: yksi teistä kavaltaa minut” (Joh. 13:21).

Juudas istui kunniapaikalla Jeesuksen vieressä. Mikä osoittaa Juudaksen mahdollisesti ottaneen itselleen hyväntekijän roolin? Hän häpesi sitä, että Jeesus teki orjan työn, ja häntä kirpaisi ajatus siitä, että suurimmassa roolissa olevan tuli olla palvelija. Joh. 13:21–30

Juudaksen lähdettyä huoneesta Jeesus puhui kirkastumisestaan. Miten se on mielestäsi ymmärrettävä tässä kavaltamisen, ”luopumisen” ja kieltämisen asiayhteydessä? Joh. 13:31–38; vrt. Matt. 26:31–35

Usko elämänpolulla!

Syödessään pääsiäisateriaa, jolla muisteltiin Egyptin orjuudesta vapautumista, Jeesus pani alulle yksinkertaisen symbolisen aterian muistutukseksi pelastuksesta synnin orjuudesta. Tuo ateria oli tärkeässä osassa hänen kansanliikkeensä leviämässä kulovalkean tavoin, sillä se julisti hänen sanomaansa kaikille ihmisille heidän arkielämässään. Hän otti pöydästä kaksi tyypillisesti joka ruokailulta löytyvää tarjottavaa, leivän ja juoman.⁶ Hän siunasi ne sanoen: ”Niin usein kuin te syötte tätä leipää ja juotte tästä maljasta, te siis *julistatte* Herran kuolemaa, siihen asti kun hän tulee” (1. Kor. 11:26, kurs. lis.).

Vietä hetki pohtien sitä, miten yksinkertaisesta ateriasta tuli päivittäinen evankeliumijulistus.

- Matt. 26:26–29; Mark. 14:22–25; Luuk. 22:17–20

- Ap. t. 2:42–47

- 1. Kor. 11:23–26

Opetuslasten määrän moninkertaistuessa kaikkialla imperiumin alueella sanoma Jeesuksesta Kristuksesta toistettiin ja julistettiin päivittäin jokaisella perheen aterialla. Tästä johtuen ”Golgatan risti merkittiin jokaiseen leipään”.⁷ Aina, kun perhe kokoontui yhteen, isä siunasi leivän ja juoman julistaen samalla: ”Tämä symboloi Herraamme ja Vapahtajaamme Jeesusta Kristusta, joka ristiinnaulittiin, nousi kuolleista, istuu Isän oikealla puolella ja tulee takaisin.”⁸

Millä tavoin Herran ehtoollinen oli vallankumouksellinen julistus tilanteessa, jossa Rooman keisareita kutsuttiin arvonimillä herra ja vapahtaja?

Mullistava nöyryys elämänpolulla – kulovalkean tavoin leviävän kansanliikkeen peruseriaate

Tätä periaatetta voi tarkastella kahdesta eri näkökulmasta:

1. Mullistava nöyryys: nöyryys ei ollut vaikutusvaltaisten arvostama piirre. Yhteiskunnallinen asema ja arvostus olivat määrääviä. Jeesuksen äidin raskaana laulama laulu heijasteli toiveita vapautua sorron alta:⁹ ”Hän on syössyt vallanpitäjät istuimiltaan ja *korottanut alhaiset*” (Luuk. 1:52, kurs. lis.). Juuri sen Jeesus tekikin!

2. Päivittäiset askareet: Jeesus valitsi yksinkertaiset ja vaatimattomat askareet, jalkojenpesun ja syömisen, käytännöllisiksi, säännöllisiksi ja mullistaviksi ilmaisuiksi uskosta häneen.

Millä tavoin Jeesuksen uusi käsky tiivistää hänen radikaalin sanomansa mullistavasta nöyryydestä? (Joh. 13:34, 35)

Mitä vaikutuksia uskolla voi olla silloin, kun se ei mukaudu ympäröivän kulttuurin ehtoihin vaan ennemminkin vastustaa niitä?

Mietteesi ja kysymyksesi

Mitä nöyryys on? Millä tavoin nöyryys saa kunnioittamaan toista ihmistä mittaamattoman arvokkaana?

Jakaminen

Keskustele ystäväsi kanssa: Mitkä arkiset toimet voisi ottaa uusiokäyttöön tai määritellä uudella tavalla, jotta ne toimisivat julistuksena uskosta sinun opetuslapseuttavassa kansanliikkeessäsi?

Mitä voit kertoa oppimastasi niille, joita sinä kannustat seuraamaan Jeesusta opetuslapsen tavoin?

1. Thomas & Gundry 1988:197 kommentti teksteihin Matt. 26:17, Mark. 14:12 ja Luuk. 22:8.
2. Pixner 2005:88.
3. Michael Gorman, *Cruciformity: Paul's Narrative Spirituality of the Cross*, Eerdmans, 2001:4–5; Michael Gorman, *Inhabiting the Cruciform God*, Eerdmans, 2009:1.
4. Katso 'Foot Washing' (jalkojen pesu, suom. huom), http://en.wikipedia.org/wiki/Foot_washing – Useat kristilliset uskontokunnat (anglikaanit, luterilaiset, metodistit, prespyteerit ja roomalaiskatoliset) suorittavat jalkojenpesun hiljaisen viikon kiirastorstaina, kun taas toiset (esimerkiksi anabaptistit, adventistit sekä jotkut baptistit ja helluntalaiset) harjoittavat jalkojenpesua asetuksena, jota toisinaan kutsutaan nöyryyden asetukseksi.
5. Mark Strom, 'Paul: Legacy of an unlikely radical', teoksesta *The Arts of the Wise Leader*, Sophos, Auckland, 2007:2–3.
6. Jeesus otti pöydästä pääsiäisviinin. Sana viini voi viitata joko käyneeseen tai tuoreeseen juomaan, mutta koska tuohon aikaan kaikki nostatusaineet (synnin symboli) oli poistettu kodeista, voidaan päätellä pääsiäisviinin olleen käymätöntä.
7. Jerry D. Thomas, *Messiah*, Pacific Press, Idaho, 2003:354.
8. Katso Robert Banks, *Paul's Idea of Community*, Hendrickson, 1994:80–85; vertaa Robert Banks, *Going to Church in the First Century*, SeedSowers, 1980:21–23.
9. Pixner 2005:11.

Opas 47 Pyhän Hengen läsnäolon periminen!

Jeesuksen puhuessa ylösnousemuksestaan¹ ja kertoessaan pahaenteiset ennustuksensa kavaltaisesta, kieltämisestä ja kuolemasta, pelko täytti opetuslasten sydämet. Tulisiko tämä kansanliike tuhoutumaan? Oliko tämä sen loppu? Mitä heille tapahtuisi? He olivat panostaneet paljon Jeesuksen seuraamiseen!

Jeesus oli heidän johtajanaan ohjannut opetuslapsensa nyt kriittiseen pisteeseen. Jeesuksen oli nyt aika lähteä, jotta hänen kansanliikkeensä alkaisi levitä kulovalkean tavoin. Tällaisessa tilanteessa moni kansanliike tuhoutuu. Toisin kuin Johannes Kastaja, Barnabas ja Paavali, johtajien toive on saada jatkaa vallassa. Jeesuksella oli suunnitelma vallanperimyksestä, joka osoitautuisi ”äärimmäisen puoleensavetäväksi imperiumissa, jossa orjuus, naisten ja vähemmistöjen kaltoinkohtelu, turmeltunut seksuaalisuus, tyrannia ja epäoikeudenmukaisuus rehottivat”.²

Lue Joh. 14:1–18:12; Matt. 26:30–56; Mark. 14:26–52; Luuk. 22:39–53
Jerry D. Thomas, *Messiah* tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luvut 73–74

Meneillään oleva tehtävä

Jeesus oli paljastanut Isän. Hän oli lähdössä pian. Mitä opetuslasten tuli tehdä? Joh. 14:1–14

Heidän uusi suhteensa Jeesukseen

Jeesus pyytäisi Isää lähettämään Pyhän Hengen, joka oli täyttänyt hänen elämänsä. Kuinka heidän suhteensa Jeesukseen tulisi muuttumaan? Joh. 14:15–31

Pohdi Jeesuksen sanojen syvyyttä: ”En minä jätä teitä orvoiksi, vaan tulen luoksenne. Vielä vähän aikaa, eikä maailma enää näe minua, mutta te näette, sillä minä elän ja tekin tulette elämään. Sinä päivänä te ymmärrätte, että minä olen Isässäni, ja että te olette minussa ja minä teissä.” (Joh. 14:18–20.)

Millainen heidän uusi suhteensa Jeesukseen ja Isään tulisi olemaan Pyhän Hengen läsnäolon kautta? Joh. 14:23

- Millä tavoin tämä oli kaikkia aikaisempia läheisempi kokemus Jeesuksen kanssa?

- Mikäli tämä on mahdollista kaikille opetuslapsille, mikä on meidän etuoikeutemme?

Heidän suhteensa Jeesukseen oli muuttunut. He eivät enää olleet palvelijoita vaan ystäviä. Mitä tämä vaikutti heihin kansanliikkeen johtajina? Joh. 15:1–17

Heidän ystävyytensä Jeesuksen kanssa tulisi johtamaan karkotukseen synagogista, juutalaisten miesten sosiaalisen elämän keskuksesta, ja kuolemaan. Mikä tulisi kannustamaan heitä tuonkaltaisen vainon edessä? Joh. 15:18–16:4

Puhuessaan lähestyvistä kuolemastaan, jota seuraisi hänen ylösnousemuksena, mitä perustavanlaatuisia periaatteita Jeesus viritti kansanliikkeelleen, jotta se leviäisi kulovalkean tavoin? Joh. 16:5–33

Oli tullut muutoksen aika!

Jeesuksen opetuslapsuuden ja kansanliikkeen rakentamisen suuria nivelkohtia oli aina edeltänyt erityinen rukouksen aika. Esimerkiksi siirtyessään kasteensa jälkeen valmistautumisvaiheesta työn perustamisvaiheeseen, hän rukoili Jordanin rannalla. Tämän jälkeen, kun opetuslapsia oli jo moninkertainen määrä ja herodiaanit ja fariseukset uhkasivat heitä, Jeesus vietti yön rukouksessa ennen kuin hän valitsi kansanliikkeelleen kaksitoista johtajaa. Nyt oli tullut hänen kirkastamisensa aika sekä aika antaa hänen kansanliikkensä johto Pyhän Hengen voitelemille opetuslapsille. Nyt oli hänen aikansa uhrautua ja rukoilla.

Jeesus rukoili kahteen otteeseen:

- Kolme esirukousta ylähuoneessa

Mikä oli hänen rukouksensa hänen itsensä, hänen opetuslastensa ja hänen kansanliikkensä tulevaisuuden puolesta, kun hän valmistautui lähtöönsä? Joh. 17:1–26

- Kolme tuskaista rukousta Getsemanessa

Minkä päätöksen Jeesus teki kaikkein synkimpänä hetkenään maailman syntien painaessa häntä? Joh. 18:1; Matt. 26:30–46; Mark. 14:26–42; Luuk. 22:39–46

Petos ja hylkääminen

Juudas opasti sotilasosaston (jopa 600 sotilasta)³, ylipapeilta ja fariseuksilta saamansa miehet sekä miekoin ja seipäin aseistautuneen miesjoukon oliivilehtoon (Joh. 18:3 ja Matt. 26:47). Ellei tilanne olisi ollut niin murheellinen, olisi sitä voinut pitää koomisena, sillä kaikki oli viety huippuunsa. Juudaksen kavaltava suudelma sen jälkeen, kun Jeesus oli jo ilmaissut itsensä; Pietarin avuton miekankäyttö, jonka seurauksena ylipapin palvelijan korva irtosi, tilanteessa, jossa Jeesus olisi voinut kutsua ”kaksitoista legioonaa enkeleitä” (Matt. 26:53); Jeesuksen sitominen, kun hänet olisi voitu ottaa kiinni päiväsaikaan hänen opettaessaan temppelin piha-alueella. Markus kertoo: ”Silloin ne, jotka olivat Jeesuksen kanssa, jättivät hänet ja pakenivat” (Mark. 14:50), mukaan luettuna yksi nuori mies, jonka tradition mukaan oli Johannes Markus, alastomana!

Mistä voimme päätellä Jeesuksen tietäneen hänen kansanliikkensä olleen oikealla reitillä kaiken tämän sekasorron keskellä? Matt. 26:47–56; Mark. 14:43–52; Luuk. 22:47–53; Joh. 18:2–12

Pyhän Hengen läsnäolon periminen – kulovalkean tavoin leviävän kansanliikkeen peruseriaate

Poliitikot eivät perustuslain mukaan voi siirtää valtaa eteenpäin (eikä heillä ole vallanperiytymiseen suunnitelmaa). Menettäessään kansan suosion osa heistä muuttuu tyranneiksi. Jotkut yhtiöiden johtajat taas valjastavat oikeusistuimet säilyttääkseen valtansa. Toisinaan seurakunnalliset johtajat pyrkivät suhteittensa avulla pitämään viran itsellään. Kansanliikkeen johtajat eivät reagoi tällä tavoin vaan he varustavat muita ja siirtyvät eteenpäin. Mitä me opimme tästä peruseriaatteesta Uuden testamentin johtajilta?

* Johannes Kastaja

* Barnabas

* Paavali

Miksi johtajuuden periytymisen suunnittelu on kulovalkean tavoin leviävän kansanliikkeen periaate? Miksi sitä ei usein kuitenkaan toteuteta?

Jeesuksen suunnitelma johtajuuden periytymisestä oli paljon kokonaisvaltaisempi. Hän ei ollut ojentamassa vetovastuuta muutaman hillityn vihityn johtajan joukolle⁴: jokainen uskova tulisi olemaan Pyhällä Hengellä täytetty. Mitä tämä merkitsee tälle moninkertaistavalle opetuslapsuudelle kansanliikkeelle tänään?

Jakaminen

Keskustele: mitä esteitä luomme kulovalkean tavoin leviävän kansanliikkeen peruseriaatteelle, jonka mukaan jokaisen uskovan tulisi osallistua?

Mitä voit kertoa oppimastasi niille, joita sinä kannustat seuraamaan Jeesusta opetuslapsen tavoin?

1. Katso Matt. 26:32 ja Mark. 14:28.

2. Richard Rohr, *A Man of Contradictions*, Richard Rohr's Daily Meditations, Monday, March 30, 2015.

3. Thomas & Gundry 1988:212 kommentti tekstiin Joh. 18:3.

4. Roland Allen, *The Spontaneous Expansion of the Church*, World Dominion Press, New York, 1949 (1927):8.

Opas 48 Uhrautuminen muiden puolesta: ”suurempaa rakkautta ei kukaan voi osoittaa!”

Lue Matt. 26:57–27:56; Mark. 14:53–15:41; Luuk. 22:54–23:49; Joh. 18:13–19:30
Jerry D. Thomas, *Messiah* tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luvut 75–79

Kidroninlaakson oliivilehdossa, Temppelelivooren ja kaupunginmuurin itäpuolella, oli Getsemane: öljypuristamo. Siellä, tietäen joutuvansa kokemaan äärimmäisen fyysisen ja tunneperäisen kauhistuttavan eron Isästään, Jeesuksen ruumis alkoi murtua – vuotaen verta! Kliiniset tutkimukset ovat osoittaneet erittäin harvinaisen ”verihikoilun” ilmenevän toisinaan sietämättömien pää- ja vatsakipujen saattamana.¹ Jeesuksen päämäärä oli kuitenkin selvä: ”Suurempaa rakkautta ei kukaan voi osoittaa, kuin että antaa henkensä ystäviensä puolesta” (Joh. 15:13).

Getsemanesta ihmisjoukko liikkui nopeasti. Juutalaista kolmiosaista oikeusprosessia seurasi kolmiosainen roomalainen oikeudenkäynti, ja Jeesus oli ristillä seuraavan aamun kello yhdeksään mennessä! Kuinka moinen loppu voisi olla valtakunnan kansanliikkeen perusta? Mitä Jeesus halusi opetuslastensa oppivan näistä synkistä tunteista?

Jeesus ei puolustautunut!

Odotukset vahvasta sotilaallisesta Messiaasta kääntyivät pääläelleen. Fyysisesti heikossa kunnossa oleva Jeesus antautui sidottuna pahoinpideltäväksi kauhistuttavilla tavoilla: häntä läiskittiin, lyötiin, hakattiin, pilkattiin ja hänen päälleen syljettiin.

Juutalaisen oikeudenkäynnin kolmessa vaiheessa (Annaksen, Kaifaksen ja Sanhedrinin edessä) Jeesus vastasi vain yhteen kysymykseen. Ylipappi kysyi: ”sano meille, oletko sinä Messias, Jumalan Poika.” Kuinka Jeesus vastasi ja mitä hän selvensi? Matt. 26:63–64

Pietari seurasi välimatkan päästä. Aikaisin aamulla, saavuttuaan ylipapin pihalle, häneltä kysyttiin hänen yhteyksistään Jeesukseen. Miksi hän kielsi niin aggressiivisesti?

”Varhain aamulla”, Jeesuksen seistessä heidän edessään, ”kaikki ylipapit ja kansan vanhimmat kokoontuivat ja sopivat keskenään Jeesuksen surmaamisesta.” (Matt. 27:1; Mark. 15:1.) Miksi Juudas toimi näin äärimäisellä tavalla?

Jeesuksen selvät sävelet

Jeesus vastasi jälleen vain yhteen kysymykseen joutuessaan roomalaiseen kolmiosaiseen oikeudenkäyntiin (Jerusalemien roomalaisen maaherran Pilatuksen, Galilean Herodes Antipaan ja taas toistamiseen Pilatuksen edessä).² Pilatus kysyi: ”Oletko sinä juutalaisten kuningas?” Kuinka Jeesus vastasi ja mitä lisäselityksiä hän antoi? Matt. 27:11–14; Joh. 18:33–38

Pilatukselle oli selvää, ettei hän ollut tekemisissä rikollisen kanssa. Juutalaisessa oikeudenkäynnissä todistaneet valhetodistajat olivat epäonnistuneet syyttämään Jeesusta rikoksesta. Pilatuksen hämmästykseksi Jeesus kieltäytyi puolustautumasta valheellisia syytöksiä vastaan, ja Herodes Antipaan edessäkin hän pysyi hiljaa ja kieltäytyi tekemästä ihmeitä yleisön mieliksi. Pilatus totesi: ”En voi havaita tämän miehen syyllistyneen mihinkään rikokseen” ja ”[e]i liioin Herodes.” (Luuk. 23:4, 14–15; Joh. 19:4.)

Jeesuksen syyttömyydestä huolimatta Pilatus kuitenkin istuutui tuomarin istuimelle pyrkien miellyttämään kansaa ja sen johtajia. Hänen vaimoltaan tullut viesti vaivasi ja sai hänet harkitsemaan. Pilatus pyrki vapauttamaan Jeesuksen tarjoten kansalle vaihtoehdoksi murhanhimoista poliittista kapinoitsija Barabbasta. Miten tämä selkeytti entisestään sitä, kuka Jeesus todella oli?

Via Dolorosa – hänen tuskantäyteinen matkansa

Pilatus turhautui, kun Jeesus kieltäytyi vastaamasta syyttäjiensä tai Pilatuksen kysymyksiin. ”Etkö tiedä, että minulla on valta päästää sinut vapaaksi ja valta ristiinnaulita sinut?” hän kysyi vaativasti. Jeesus vastasi: ”Sinulla ei olisi minuun mitään valtaa, ellei sitä olisi annettu sinulle ylhäältä.” (Joh. 19:10–11.) ”Silloin kaikki” – ylipapit, johtajat ja kansa – ”huusivat yhteen ääneen: ’Kuolema sille miehelle! Päästä meille Barabbas!’” (Luuk. 23:18.) Ylipapit julistivat: ”Ei meillä ole muuta kuningasta kuin keisari” (Joh. 19:15).

Pilatus antoi ruoskia ja kruunata Jeesuksen orjantappuroilla, mutta kansa ei ollut tyytyväinen. ”Ristiinnaulitse, ristiinnaulitse!” he huusivat. Kolmannen kerran Pilatus esitti kysymyksen: ”Mitä pahaa hän sitten on tehnyt? En ole havainnut mitään, minkä vuoksi hänet pitäisi tuomita kuolemaan.” (Luuk. 23:21–22) Kun Pilatus kuitenkin huomasi, ettei ”mitään ollut tehtävissä” ja ”tehdäkseen kansalle mieliksi”, hän vapautti Barabbaksen, ”pesi kätensä” Jeesuksen murhasta ja ”luovutti” hänet ”ristiinnaulittavaksi”. (Matt. 27:24–26; Mark. 15:15.)

Paikalla olivat Pilatuksen sotilaat, Simon kyreneläinen (ja mahdollisesti hänen poikansa), ne kaksi rikollista, jotka saatettiin mestauspaikalle yhdessä hänen kanssaan sekä ”monia naisia, jotka valittivat ääneen ja itkivät Jeesusta”. Pohdi, mitä Jeesuksen sanat (Luuk. 23:28–31) mahdollivat kullekin tarkoittaa? Matt. 27:27–34; Mark. 15:16–23; Luuk. 23:26–33; Joh. 19:16–17

Ristiinnaulitseminen

Jeesus vietiin kaupungin ulkopuolelle tienvarrella olevalle paikalle, jota kutsuttiin Golgataksi, Pääkallonpaikaksi. Hänen ristiinnaulitsemisestaan ei ole annettu tarkempia yksityiskohtia, mutta aikalaiset ymmärsivät täysin, mistä oli kyse. Muistot olivat liian järkyttäviä ja tuskallisia. Kyseessä oli Rooman ”julmin ja pelottavin voiman ja poliittisen kontrollin väline”, alhaisin, tuskallisin, väkivaltaisin, häpeällisin mahdollinen kuolema.³ Juutalaisille se oli Jumalan kirous (5. Moos. 21:23). Evankeliumien kirjoittajat toteavat yksinkertaisesti: ”he ristiinnaulitsivat Jeesuksen” (Matt. 27:35; Mark. 15:24; Luuk. 23:33; Joh. 19:18).

Pilatus käski kiinnittää ristiin kirjoituksen: ”Jeesus Nasaretilainen, juutalaisten kuningas” (Joh. 19:19). Miksi se oli kirjoitettu kolmella kielellä? Miksi se oli niin loukkaavaa ylipappeja kohtaan?

Alasti, pahoinpideltynä, veren ja lian peittämänä, nilkat pystysuoraan naulattuna, käsivarret ja jalat poikkihirteen sidottuina ja naulattuina Jeesuksella oli katsekontakti ympärillään oleviin. Kolmen ensimmäisen tunnin aikana – kärsimyksistään huolimatta – hän tarjosi apuaan niille, jotka olivat hänen lähellään.

1. Ristiriita ei voisi olla ilmeisempi. Jeesuksen ruumis repeytyi samanaikaisesti, kun sotilas sanoi: ”Ei revitä sitä [hänen paitaansa]” (Joh. 19:24). Mikä oli Jeesuksen vastaus? Luuk. 23:34
2. Mistä Jeesus vakuutti katuvan rosvon samalla, kun hänet hukutettiin loukkauksiin kyvyttömyydestä pelastaa? Luuk. 23:35–43
3. Sitten Jeesus näki äitinsä. Hän ja Johannes ovat varmasti olleet hyvin lähellä Jeesusta voidakseen keskustella hänen kanssaan. Syvenny hetkeksi pohtimaan sitä, miten Jeesus huolehti äidistään. Joh. 19:25–27

Keskipäivällä taivas muuttui tummaksi kuin yöllä. Ristillä roikkuen hän puhui neljännen kerran (seitsemästä kerrasta) heti taivaan pimennyttyä.

4. ”Jumalani, Jumalani, miksi hylkäsit minut?” (Matt. 27:46) Jeesus lainasi Psalmin 22 sanoja. Apostoli Paavali ymmärsi: ”Kristukseen, joka oli puhdas synnistä, Jumala siirsi kaikki meidän syntimme, jotta me hänessä saisimme Jumalan vanhurskauden” (2. Kor. 5:21). Millä tavoin tämä kauhea kokemus, jota Jeesus osasi jo Getsemanessa odottaa, paljasti kolmiyhteisen Jumalan sisäistä elämää?
5. Lopen uupuneena Jeesus sanoi: ”Minun on jano.” Kuinka tämänkaltainen uhrautuminen pystyisi viestimään hänen tehtävänsä menestyksestä suorittamista? Joh. 19:28–30
6. Jeesus huusi kovalla äänellä: ”Isä, sinun käsiisi minä uskon henkeni” (Luuk. 23:46). Millä tavoin hänen henkensä luovuttaminen (elämän tai Pyhän Hengen)⁴ osoitti täydellistä luottamusta?
7. Mitkä vaikuttavat tapahtumat säestivät häntä hänen puhuessaan viimeisen kerran: ”Se on täytetty” (Joh. 19:30)? Matt. 27:51–56; Mark. 15:38–41; Luuk. 23:45–49

Uhrautuminen muiden puolesta – kulovalkean tavoin leviävän kansanliikkeen peruseriaate

Jeesus kuoli iltapäivän kello kolmeen mennessä. Hänen ristiinnaulitsemisensa määrittelee nyt meidän näkemyksemme Jumalasta⁵ – työmies⁶, duunari-messias⁷, orjan tapaan kahden varkaan välissä mestattu, ristinmuotoinen⁸.

Kuinka Jeesus kohteli muita kärsiessään äärimmäistä tuskaa?

- Kiduttajat:
- Tuomitut:
- Perhe:
- Opetuslapset ja kansanliikkeen johtajat:

Mitä Jeesuksen kansanliikkeen johtajat mahtoivat oppia hänen uhrautuessaan toisten puolesta?

Millä tavoin Jeesuksen uhrautuminen määritteli jumalallisen voiman ja kunnian uudella tavalla?

Mietteesi ja kysymyksesi

Kuinka ristiltä kumpuava asenne voisi muokata meidän suhtautumistamme muihin ihmisiin?

Jakaminen

Keskustele ystäväsi kanssa: uhrautumisesta muiden puolesta kulovalkean tavoin leviävän kansanliikkeen perustana.

Mitä sinä voit jakaa niiden henkilöiden kanssa, joita kannustat ryhtymään Jeesuksen opetuslapsiksi?

1 Katso Wikipediasta 'Hematidrosis' <http://en.wikipedia.org/wiki/Hematidrosis> – tätä fyysistä vaivaa kutsutaan myös nimellä hematohidrosis tai hemidrosis tai verihikoilu.

2 Pixner 2005:124. Voidaan otaksua Herodes Antipaan olleen Jerusalemissa pääsiäisen ajan, mutta mitään viittausta siitä, minne hän olisi asettunut tai missä Jeesuksen oikeudenkäynti pidettiin, ei ole. Temppelivuoren länsipuolella sijaitsi palatsinomainen kartano, joka koostui kuudesta loisteliaasta mosaiikein ja seinämaalauksin koristellusta talosta, joista kussakin oli vesisäiliö ja juutalainen peseytymisallas, mikve. Nykyään tuo Wohl-museona toimiva palatsi, jolta on esteetön näköyhteys temppelille, saattaa olla se makkabealaisten palatsi, jota Herodes Suuri ja mahdollisesti Pilatus käyttivät.

3 Michael J. Gorman, *Cruciformity*, Eerdmans, 2001:5.

4 Ralph F. Wilson, 'Seven Last Words of Christ from the Cross', JesusWalk Bible Study Series, http://www.jesuswalk.com/7-last-words/7_commit.htm#_edn63, 2015 – "Sana 'henki' on yleinen sana pneuma, joka merkitsee hengitystä tai elämän henkeä." Se voi viitata myös Pyhään Henkeen, mutta tässä se viittaa Jeesuksen omaan henkeen, hänen inhimillisen persoonansa osaan. (Hepr. 4:12; 1. Tess. 5:23).

5 N. T. Wright, *Paul: In Fresh Perspective*, Fortress, 2005:96.

6 Sweet ja Viola 2012:101.

7 Sweet and Viola 2012:97.

8 Michael J. Gorman, *Inhabiting The Cruciform God*, Eerdmans, 2009:1.

Opas 49 Hyvien uutisten palava todistaja!

Lue Matt. 27:45–28:20; Mark. 15:33–16:18; Luuk. 23:44–24:49; Joh. 19:28–21:25
Jerry D. Thomas, *Messiah* tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luvut 80–86

Jeesus toimi inhimillisten vaistojen vastaisesti. Siinä, missä täydellisyys, suoritukset ja valta viehättävät, Jeesus kärsi voittaakseen ja kuoli antaakseen elämän. Ristinkuolemallaan Jeesus paljasti Jumalan sisäisen elämän: keskinäisen alistumisen toisen tahtoon, mikä on hänen opetuslapsuutensa kansanliikkeensäkin perusta. Mikään ei olisi voinut paljastaa Jumalan rakkautta meitä kohtaan enemmän kuin se, että hän otti meidän syntimme päälleen ja kärsi synnin aiheuttaman eron ja kuoleman!

Perjantaina keskipäivällä pimeys peitti maan. Iltapäivällä temppeliä kohtasi tuho; maanjäristys repi kallioita kappaleiksi. Jeesus oli kuollut. Tuska, jota hän tunsi, koska ei ollut saanut vastausta Getsemanessa lausuttuun rukoukseensa, ”Isän kauhistuttava hiljaisuus” ja ”helvetin ja tuomion kokemus” Jumalan vetäytyessä¹ kulminoituivat Jeesuksen parkaisussa: ”Jumalani, Jumalani. Miksi olet saattanut minut häpeään? Miksi olet kironnut minut? Se on täytetty!”²

Jeesuksen kuoleman todistajat

Jeesuksen huutoa seurasi sarja dramaattisia tapahtumia. Mitä ajattelet niiden merkinneen? Matt. 27:45–50; Mark. 15:33–37; Luuk. 23:44–46; Joh. 19:28–30

”Tämä Jumalan hylkäämän Pojan huuto on kristillisen uskon keskiössä.” Tämä oli ainoa hetki Jeesuksen maanpäällisen elämän aikana, kun hän ei kutsunut Jumalaa Isäkseen. Kaukana ja erossa Jumalasta Jeesus koki kuoleman kaikkien ihmisten puolesta (Hepr. 2:9)³. Millä tavoin silminnäkijät reagoivat? Matt. 27:51–56; Mark. 15:38–41; Luuk. 23:45–49

Jeesuksen kuolinhetkellä temppelissä repeytyi ylhäältä alas valtava verho, joka esti pääsyn kaikkeinpyhimpään. Pojan ollessa erossa Isästä ja Pyhästä Hengestä särkyi kolmiyhteisen Jumalan keskinäinen yhteys. Luomakunta vapisi ja kalliot halkeilivat. Heprealaiskirjeen kirjoittaja kuvaillee: päästäksemme kaikkeinpyhimpään ja ”Jumalan eteen”, Jeesus tempaisi meille auki ”uuden, elämään vievän tien”, joka on ”väliverhon – hänen ruumiinsa – kautta”. (Hepr. 10:19–22.)

Kuolintodistus

Kuinka varmoja juutalaiset johtajat, roomalaiset sotilaat, Joosef arimatialainen (juutalaisen neuvoston jäsen), Nikodemos sekä Jeesuksen opetuslapset, mukaan luettuna monet naiset, olivat Jeesuksen kuolemasta? Matt. 27:57–66; Mark. 15:42–47; Luuk. 23:50–56; Joh. 19:31–42

Hauta

Pyhän haudan kirkko sijaitsee nykyään Jerusalemin vanhan kaupungin muurien sisäpuolella, mutta Jeesuksen aikaan tuo alue oli kaupungin ulkopuolella. Kirkon portaiden yläpäässä lasin takana on peruskalliota, joka saattaa olla Jeesuksen ristiinnaulitsemispaikan Golgatan rautoita. Vuonna 135 jKr. Hadrianus rakensi pakanatempppelin tälle paikalle, mutta vuonna 326 jKr. työmiehet etsivät Jeesuksen hautaa. He uskoivat löytäneensä sen, ja tuolla paikalla on nyt pieni kappeli. Koska paikalla on ensimmäiselle vuosisadalle ajoitettuja hautoja, se saattaa hyvinkin olla juuri se paikka, jossa Jeesus kuoli ja haudattiin.

1800-luvulla pidettiin mahdollisena, että Damaskoksen portin pohjoispuolella oleva paikka, Puutarhahauta, sijaitsisi siinä, missä aikaisemmin oli ollut Pääkallonpaikka ja Jeesuksen hauta. Hauta itsessään on liian vanha voidakseen olla ollut Joosef arimatialaisen aikaan uusi hauta, mutta puutarha, vesisäiliö, viininkuurna ja hauta tarjoavat mietiskelylle paljon realistisemmän ja inspiroivamman ympäristön.⁴

Luominen ja lunastus

”Alussa”, kuuden päivän jälkeen, kun Jeesus oli tehnyt kaiken luomistyönsä, hän lepäsi seitsemäntenä päivänä – puutarhassa (1. Moos. 1:1, 2:1–3). Sitten, pitkäperjantaina, vuodatettiin uuden liiton veri. Hänen elämänsä ”päättyi niin häpeällisellä tavalla, ettei ihmismieli voisi kuvitella mitään pahempaa”⁵. Jeesus riippui ristillä ja oli Jumalan kiroama⁶. Kokiessaan täydellisen eron Jumalasta hän parahti tuskasta psalmin 22 toisen jakeen sanoin: ”Jumalani, Jumalani, miksi hylkäsit minut?” Hänen viimeiset sanansa olivat: ”Se on täytetty.” (Ps. 22:2; Joh. 19:30.) Tehtyään kaiken tarpeellisen työn luomakuntansa lunastuksen ja sovinnon eteen, Jeesus lepäsi jälleen sapatin – puutarhassa (Joh. 19:41–42).

Jeesus lepäsi, kuten lepäsivät hänen naispuoliset opetuslapsensakin (Luuk. 23:56), mutta yli-papit ja fariseukset olivat hyvin rauhattomia. Siinä, missä opetuslasten olivat kykenemättömiä ymmärtämään Jeesuksen ennustuksia hänen ylösnousemuksestaan, he muistelivat, mitä hän oli sanonut (Matt. 12:40, 16:4; Joh. 20:19–20)⁷, ja he olivat valmiita rikkomaan sapatin saavuttaakseen päämääränsä. Minkä ehdotuksen he antoivat Jeesuksen haudan sinetöimisestä estääkseen Jeesuksen ylösnousemuksen? Matt. 27:62–66

Jeesuksen ylösnousemuksen todistajat

Kukaan ei itse asiassa nähnyt Jeesuksen nousevan haudasta tai kävelevän ulos hautaluolasta. Sapatin jälkeen, aikaisin sunnuntaiaamuna, naiset olivat ensimmäisinä haudalla. Mitä todisteita he, Pietari ja Johannes mukaan luettuina, löysivät Jeesuksen ylösnousemuksesta? Mikähän sinun reaktiosi olisi voinut olla? Matt. 28:1–8; Mark. 16:1–8; Luuk. 24:1–12; Joh. 20:1–10

Tässä ei ollut kyse kuolemanrajakokemuksesta, vainajahengestä tai uudelleensyntymisestä. Jeesus ei myöskään ollut vain kidutuksensa pahasti vammauttama tai kooman kourissa, josta hautaluolan viileys olisi hänet elvyttänyt. Perjantaina hänet julistettiin kuolleeksi, mutta sunnuntaiamuna hautaluola oli tyhjä. Hänen ruumistaan ei ollut varastettu. Jeesus, joka nousi kuolleista ja käveli haudastaan ulos, oli yhä sama henkilö.

Naiset olivat Jeesuksen kuoleman, hautaamisen ja ylösnousemuksen merkittäviä todistajia. He seurasivat Jeesusta Golgatalle, seisoivat ”ristin luona” (Joh. 19:25), seurasivat, kun hän kuoli (Matt. 27:55) ja kun hänen ruumiinsa laskettiin hautaan (Luuk. 23:55). Naiset myös valmistautuivat hautaukseen hankkimalla tuoksuvia öljyjä ja voiteita. (Luuk. 23:55–56.) Haudan löysivät tyhjänä ensimmäisinä naiset, jotka enkeli ohjeisti kertomaan opetuslapsille ja Pietarille, että Jeesus tulisi tapaamaan heidät Galileassa (Mark. 16:1–7). Magdalan Maria oli ensimmäinen, joka kohtasi ylösnoussseen Herran. Jeesuksen toisen ilmestymisen todistajina oli ryhmä naisia (Matt. 28:8–10), joiden joukossa ollut Maria oli ensimmäinen, joka kertoi hyvän uutisen hänen ylösnousemuksestaan (Joh. 20:2). Mistä hänen opetuslapsensa tunnistivat hänet?

- Hänen ilmestyessään ensimmäisen kerran Magdalan Marialle. Mark. 16:9–11; Joh. 20:11–18
- Kun hän kohtasi kaksi opetuslasta kävelemässä kohti Emmausta. Mark. 16:12–13; Luuk. 24:13–32

Nuo kaksi kysyivät toisiltaan: ”Eikö sydämemme hehkunut innosta, kun hän kulkiessamme puhui meille ja opetti meitä ymmärtämään kirjoitukset?” (Luuk. 24:32.) Milloin sinun sydämesi on hehkunut innosta, kun olet luottanut ylösnousseseen Herraan?

- Sunnuntai-iltana kymmenen opetuslapsen kanssa. Mark. 16:14; Luuk. 24:33–43; Joh. 20:19–25
- Viikkoa myöhemmin, Jeesuksen ilmestyessä yhdelletoista opetuslapselle. Joh. 20:26–31
- Ilmestyminen Galileanjärven rannalla. Joh. 21:1–25

Jeesus oli valmistanut aamiaisen rannalle. Pietari oli kolmesti kieltänyt Herransa, ja kolmesti Jeesus kysyi: ”Rakastatko sinä minua?” (Ks. Joh. 21:15, 16, 17.) Milloin Jeesus on palauttanut ennalleen, uudistanut ja vahvistanut sinun suhteesi häneen?

- Eräällä Galilean vuorella. Matt. 28:16–20

Emme tiedä, minkä vuoren Jeesus valitsi. Mahdollisesti hän valitsi Arbelan vuoren, jolta koko seutu avautui näyttämön tavoin silmien eteen: Vuorelta saattoi nähdä Magdalasta Kapernaumiin, Betsaidasta Hermonin vuorelle sekä Gaulanitoksen (Golan) ja Dekapoliksen alueet. Millaisia sosiaalisia yhteyksiä sinä näet omalta paikaltasi käsin?

Mitkä ovat tämän hyvän uutisen keskeiset perusteet – ja mitä opetuslasten tuli tehdä?

- Mark. 16:9–16
- 1. Kor. 15:1–6
- Luuk. 24:44–488
- Matt. 28:16–20

Hyvien uutisten palava todistaja! – kulovalkean tavoin leviävän kansanliikkeen perusperiaate

Aatteeseen sitoutuminen on elintärkeää kansanliikkeille.⁹ Opetuslapsilla oli aate: Jeesuksen ylösnousemus vahvisti hänen ainutlaatuisuutensa – hän on Jumalan Poika (Room. 1:1–4). Jumalan valtakunnan kansanliikettä ei voi olla olemassa ilman opetuslapsia, jotka kertovat tämän hyvän uutisen uudestaan ja uudestaan.

Mitä todisteita sinulla on siitä, että Jeesus Kristus elää?

Mitä hyvä uutinen merkitsee sinulle, ja kuinka intohimoisesti suhtaudut siitä kertomiseen?

Jakaminen

Keskustele ystäväiesi kanssa siitä, kenelle aiot kertoa hyvän uutisen tällä viikolla.

1 Jürgen Moltmann, *The Trinity and the Kingdom*, Fortress, 1993:76–77.

2 Moltmann, 1993:78 – Markuksen evankeliumin varhaiset käsikirjoitukset: "Miksi olet saattanut minut häpeään?" ja "Miksi olet kironnut minut?"

3 Katso Moltmann, 1993:78–80 – tämän tekstikappaleen ideoista ja lainauksista.

4 Katso Peter Walker, *The Weekend that Changed the World*, Marshall Pickering, 1999 saadaksesi lisää taustatietoa sekä Pyhän haudan kirkosta (Church of the Holy Sepulchre) että Puutarhahaudasta (the Garden Tomb).

5 Pixner 2005:151.

6 5. Moos. 21:23.

7 Thomas ja Gundry 1988:236 – kommentti tekstiin Matt. 27:63.

8 Paul E. Pierson, *The Dynamics of Christian Mission*, William Carey International University Press, Pasadena CA, 2009:21.

9 Addison 2009:55.

Opas 50 Viides kutsu: ”Ottakaa Pyhä Henki”

Lue Matt. 28:16–20; Mark. 16:9–20; Luuk. 24:36–53; Apt. 1:1–11
Jerry D. Thomas, *Messiah* tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luku 87

Sunnuntai-iltana, ylösnousemuksen päivänä, Jeesus tapasi opetuslapsiaan. He eivät olleet juhlimassa hänen ylösnousemustaan: he eivät uskoneet hänen nousseen ja olivat peloissaan. (Joh. 20:19.) Hän ilmestyi sanoen ”Rauha teille!” Toistaen tämän rohkaisunsa Jeesus lisäsi: ”Niin kuin Isä on lähettänyt minut, niin lähetän minä teidät.” – ja puhaltuaen heitä kohti hän kehotti: ”Ottakaa Pyhä Henki.” (Joh. 20:21–22.) Tämä oli hänen opetuslapseuttamisensa viides kutsu.

Tehtyään kaiken tarpeellisen opetuslasten ja Jumalan välisen sovinnon eteen Jeesus nousi haudasta valtuuttaakseen opetuslapsensa tekemään sitä, mitä hän oli tehnyt. Voideltuna ja Pyhän Hengen täyttämänä hän oli viljellyt valtakuntansa opetuslapseuttavaa kansanliikettä. Nyt hänen opetuslastensa tulee voideltuina ja Pyhän Hengen täyttäminä tehdä samoin: tehdä opetuslapsia Jumalan valtakuntaan. Tässä viimeisessä oppaassa tarkastelemme ensin Jeesuksen käyttämiä puitteita, minkä jälkeen tarkastelemme tätä kutsua.

Käy läpi Jeesuksen kansanliikkeen rakentamisen keskeiset periaatteet (s. 178) –

Jeesuksen elämän valmisteluvaiheesta, jossa hän valmistautui moninkertaistavaan elämään –

-
-
-

Perustukset-vaiheesta, missä Jeesus havainnollisti moninkertaistamista –

-
-
-

Osallistumisen vaiheesta, jossa varustettiin laajenevaan palvelutyöhön –

-
-
-

Jeesuksen johtajien moninkertaistamisvaiheesta, jossa tietoisesti keskityttiin –

-
-
-

Oppaissa 42–49 (viides vaihe) olemme seuranneet Jeesuksen viimeistä matkaa, hän saapumisestaan Jerusalemiin hänen ylösnousemukseensa ja opetuslapsilleen antamaansa lähetyskäskeyn. Hänen opetustensa keskipiste näiden viimeisten päivien aikana ilmentää niitä asioita, jotka hänelle olivat hänen opetuksessaan kaikkein keskeisimpiä. Miten sinä olet kokenut sen? Millainen vaikutus Jeesuksen viimeisillä prioriteeteilla, hänen opetuksillaan ja uhrauksillaan on ollut sinuun?

- Hedelmällisyys (s. 182)
- Rakkaus (s. 186)
- Uskollisuus (s. 190)
- Hyljeksityt (s. 194)
- Mullistava nöyryys (s. 198)
- Pyhän Hengen läsnäolon periminen (s. 202)
- Uhrautuminen toisten puolesta (s. 206)
- Hyvien uutisten palava todistaja (s. 210)

Onko jollain tietyllä periaatteella ollut sinuun muita suurempi vaikutus tämän Jeesuksen kansanliikkeen rakentamisen viimeisen vaiheen aikana? Jos vastasit myöntävästi, miksi uskot näin olevan?

Viides kutsu: ”Ottakaa Pyhä Henki”

Jeesus oli lähdössä. Aika oli koittanut. Hän oli jättämässä kansanliikkeensä seuraajiansa käsiin: niin kuin Isä oli lähettänyt hänet, hän oli lähettämässä heitä! Hänen taivaaseenastumisensa, jota seurasi helluntai, nosti esiin kaksi olennaista kansanliikkeen periaatetta.

1. Taivaaseenastuminen – irtipäästäminen!

Mitä riskejä liittyi siihen, että hän luotti opetuslapsiin (meidän kaltaisiiimme) valtakuntansa kehittämisessä?

Kuinka hyvin Jeesus oli valmistautunut poistumiseensa liikkeestään?

Miksi tämänkaltaiset siirtymät ovat useimmille kansanliikkeiden johtajille niin vaikeita tehdä?

2. Helluntai – lahja! (Matt. 28:18–20; Mark. 16:19–20; Luuk. 24:49–53; Ap. t. 1:4–8)

Miten Jeesus järjesti jatkuvuuden kansanliikkeen rakentamisen uudelle ajanjaksolle?

Millä tavoin Pyhä Henki toistaa Jeesuksen tehtävän opetuslapsissa?

Mitä tämä kertoo valtakunnan rakentamisen keinoista tänä päivänä?

Jeesuksen viides kutsu on: ”Ottakaa Pyhä Henki”. Opetuslapset olisivat hänen missionsa toistamisessa hänen ruumiinsa. Hän vei uhrautumisensa äärimilleen; sitten, ylösnousemuksensa jälkeen, hän kutsui opetuslapsensa tulemaan saman Hengen kasteelle, joka hänet oli kastanut – samaa työtä varten.

Pyhän Hengen voitelu muutokseen ja jatkuvuuteen

Jumalan valtakunta ei ole pörssiyhtiö eikä poliittinen puolue. Se on Jumalan elämäntapa, Pyhän Hengen kansanliike. Henki on muovannut sen perustalle, jossa Jumala näyttäytyi meille Jeesuksessa. Se näkyy opetuslapsia moninkertaistaneissa opetuslapsissa; Jeesukseen sitoutuneissa opetuslapsissa, ylistyksessä, Jumalan sanassa, rukouksessa, yhteenkuuluvuudessa ja palveluksessa.

Miten varhaiset uskovat kokivat Pyhän Hengen läsnäolon – ja mitä tämä läsnäolo merkitsi Jeesukseen liittyen? Ap. t. 2:1–47

Sinun suunnitelmasi

Olemme tulleet Jeesuksen seuraajana -oppaidemme kautta tekemämme matkan päätökseen. Aivan kuten Luukkaan evankeliumin tapauksessa, tämä on vain ensimmäinen osa jatkuvaa tarinaa. Luukkaan evankeliumi ja Apostolien teot ovat kaksiosainen sarja. Evankeliumissaan Luukas kertoo meille Jeesuksen elämästä ja kansanliikkeen rakentamisesta silloin, kun hän oli fyysisesti läsnä; Apostolien teoissa hän puolestaan kertoo tuon liikkeen jatkosta ruumiinsa – seurakuntansa, Pyhän Hengen voitelemien uskovien – jalostamana.

Millä tavoin elämäsi on muuttunut tällä matkalla Jeesuksen seuraajana?

Mitä voit kertoa niille, joita rohkaiset tiellä Jeesuksen opetuslapseksi?

Kansanliikkeen laajeneminen – Apostolien teot ja siitä eteenpäin

Apostolien teoista löydämme hyvin selvän lähetystyöhön liittyvän strategian: muodostettiin yhteisöjä, jotka edustivat näkyvästi Jeesuksen viestiä ja menetelmiä. Näitä kokoontumisia kutsuttiin Kristuksen ruumiiksi. Innokkaille: lukuoppaita on saatavilla, mutta lue läpi Apostolien teot – Uuden testamentin viides kirja ja Luukkaan toinen kirje. Tutki, kuinka Jeesuksen kansanliike kasvoi.

Millä tavoin varhaisuskovaiset pitivät Jeesusta lähetystyönsä ja kansanliikkeensä mallina?

Miten Jeesuksen opetukset, prioriteetit, arvot ja esimerkki muovasivat heidän elämänsä ja toimintatapojaan?

Miten Paavali muovasi omaa työtään ja tehtävänsä Jeesuksen mallin mukaisesti?